

**10. KALKINMA PLANI ve BGUS HAZIRLIKLARI
KAPSAMINDA
TR 52 BÖLGESİ İÇİN KALKINMA ÖNCELİKLERİ ve
STRATEJİLERİ**

GENEL EKONOMİK EĞİLİMLER BÜLTENİ

KONYA

2012

ÖNSÖZ

NEDEN BÖYLE BİR ÇALIŞMAYA İHTİYAÇ DUYULDU?

Kalkınma bakanlığı tarafından başlatılan 2014-2018 yıllarını kapsayacak Onuncu Kalkınma Planı (OKP) hazırlık çalışmalarının güçlü ve yaygın bir toplumsal ve kurumsal tabana oturtulması planlanmaktadır. Diğer yandan Bu çalışmalara paralel olarak, bölgesel gelişme politikalarının ve uygulamalarının ülke düzeyindeki genel stratejik çerçevesini çizmek, kalkınma planıyla bölge planları arasındaki tutarlılık ve tamamlayıcılığı güçlendirmek amacıyla Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) hazırlık çalışmaları da yürütülmektedir.

Önümüzdeki dönem aynı zamanda kalkınma planıyla eş zamanlı olarak yeni bölge planlama çalışmalarının da yürütüleceği bir dönem olacaktır. Her iki sürecin arasındaki ilişki ve etkileşimi kurmak ve gözetmek gerekmektedir. Bu doğrultuda gerek Kalkınma Bakanlığı gerekse kalkınma ajansları gerekli tedbirleri alması gerekmektedir.

Bu çalışma ile birlikte hedeflenen bölgelerdeki yerel paydaşlar, Türkiye'nin ve bölgelerinin kalkınmasıyla ilgili stratejilerin belirlenip uygulanmasında daha fazla pay sahibi olabilmesi ve sosyal kesimlerin talep ve beklentilerine cevap veren, bununla birlikte bilimsel yaklaşıma dayanan önerilerin alınabilmesini sağlamaktır.

Halihazırda mekansal boyuta sahip olmayan, dolayısıyla bölgelere göre farklılaşan ihtiyaçlara cevap veremeyen sektörel ve tematik stratejilere (örn: istihdam, KOBİ, tarım vb.) mekansal bakış açısı ve farklılaşma getirilmesi de gerekmektedir. bu çalışmada Konya ve Karaman illerinin kalkınması için öncelikler ve bu önceliklere hizmet edecek stratejiler geliştirilmesi beklenmektedir.

Çalışmaya katkı vermek isteyen TR52 Bölgesindeki (Konya- Karaman) kamu ,özel ve sivil toplum paydaşlarının ekteki anket formunda belirlenen 20 tematik alandan veya ilave olarak belirlenebilecek temalardan, bölgenin kalkınmasında öncelikli görülen en fazla 5 temanın seçilmesi ve her bir tema için en az 1 öncelik yazılması, her bir öncelik için de en fazla 5 strateji yazılarak en geç 31 Ağustos 2012 Cuma gününe kadar planlama@mevka.org.tr adresine elektronik olarak iletilmesi gerekmektedir.

İÇERİK

10. KALKINMA PLANI ve BGUS HAZIRLIKLARI KAPSAMINDA KONYA İLİ İÇİN STRATEJİK TEMALAR

1. *Tarım*
2. *Sanayi*
3. *Dış ticaret yapısının dönüşümü ve ihracat*
4. *Ar- Ge ve Yenilikçilik*
5. *Beşeri kaynaklar, üniversiteler, mesleki eğitim*
6. *Ulaşım ve lojistik*
7. *Mekânsal yapının etkinleştirilmesi*
8. *Turizm*
9. *Sosyal politika: kadın, gençlik, yaşlılar, dezavantajlı gruplar, yoksulluk*
10. *Yeni teşvik politikası*

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 Konya Arazi Sulama Durumu ve Su Kaynakları Tablosu.....	5
Tablo 2 : Konya İli Tarla Bitkilerinin Nisbi Karlılık Oranları	6
Tablo 3 : Konya İli Tarıma Dayalı İmalat Sanayi Durum Tablosu.....	8
Tablo 4 : Konya'nın Son 10 Yıllık (2002 -2011) İhracatının %80 İnin Gerçekleştiği Ülkeler Ve Miktarları	14
Tablo 5 Konya 'dan Yapılan İmalat Sanayi İhracatın Teknolojik Düzeyi	16
Tablo 6 Marka, Patent, Endüstriyel Tasarım ve Faydalı Model Tescilinde İl Sıralamaları, 2011	16
Tablo 7: Konya Yatak Sayıları (Adet)	23
Tablo 8 Konya Turist Sayıları Tablosu (Kişi)	24
Tablo 9 Konya Turizm Gelirleri Tablosu (Milyon Dolar)	24
Tablo 10 Destek Unsurları	30
Tablo 11 Konya'da Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	30
Tablo 12 Destek Unsurları	31
Tablo 13 Destek Unsurları	32

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 Konya'dan yapılan ihracatın ana sektörlere dağılımı_2011	13
Grafik 2 : Yıllar itibariyle Konya'daki ihracatçı firma sayısı	13
Grafik 3 : Beşeri Sermaye Göstergelerinde İlk 8 İl ve Konya İli (%/2011).....	19
Grafik 4 : Konya ili ve Türkiye Genelinde İşsizlik Oranının Gelişimi	19
Grafik 5: Konya - Mersin Alternatif demiryolu güzergahı	21

TEMA : TARIM

Tarımsal üretim bakımından bugün bölgenin en temel kısıtı bölge içi su kaynaklarının ve su potansiyelinin yetersizliğidir

- Konya Türkiye'nin tarımsal karakterinin en belirgin olduğu coğrafyalardan bir tanesidir. İlin yüzölçümünün önemli bir kısmını kırsal alanlar oluşturmaktadır. **Tarımsal üretim bakımından bugün bölgenin en temel kısıtı bölge içi su kaynaklarının ve su potansiyelinin yetersizliğidir.** Örneğin Konya Ovaları Projesi Bölgesi olarak tanımlanan alan ile GAP bölgesi karşılaştırıldığında bu tehdit kendini hissettirmektedir. Her iki bölgede yaklaşık 3 Milyon ha tarım arazisine sahip ve her iki bölgede yaklaşık 1.8 milyon ha sulanabilir alan mevcuttur. Ancak 75000 km² lik bir alanı kaplayan GAP **Bölgesi'nde** kavza içi yıllık yaklaşık 55 milyar m³ su potansiyeli varken, 65.000 km² yüzölçümü olan KOP Bölgesi için bu oran sadece 8.5 milyar m³ civarındadır. Eğer bu soruna gerekli tedbirler alınmadığı takdirde ekonomik ve sosyal hayatın her alanında bu tehdidin boyutları genişleyecektir.

Tablo 1 Konya Arazi Sulama Durumu ve Su Kaynakları Tablosu

Sulama Durumu	Konya Sulama Durumu		Türkiye Sulama Durumu	
	(Ha)	(%)	(Ha)	(%)
Sulu Arazi	517.684,0	24,93	5.420.000,0	22,18
Kuru Arazi	1.559.236,9	75,07	19.015.984,8	77,82
Toplam	2.076.920,9	100	24.435.984,8	100

Kaynak: 'Karaman-Konya-TR52 Sulu/Kuru Tarım Arazileri Verileri' Konya ve Karaman Tarım İl Müdürlükleri 2010, 'Türkiye Sulama Durumu Verileri' DSİ 2009-2011

- Geniş ovalardaki tarımsal toprakların ürün deseni, sulama kabiliyetinin olmamasından dolayı sınırlı kalmakta ve ürün çeşitlendirilememektedir. Konya ilindeki 2.076.920,9 hektar tarımsal alanın %24,93'ü, Karaman ilindeki 264.880,6 hektar tarımsal alanın ise %59,06'sı sulanabilmektedir. Bölge genelinde sulanabilen alan %28,79 ile %22,18 olan Türkiye sulanabilir alan ortalamasının üzerindedir. Kuru tarım alanlarında 2 yılda bir nadas zorunluluğu yaşanmaktadır. Ayrıca bölgenin yağış ortalaması da Türkiye ortalamasının çok altında kalmaktadır. Bu durum tarım ürünlerinin verimlerine direk olarak etki etmektedir. İç Anadolu Bölgesi'nde buğday verimi hektarda 2-3 ton seviyesinde kalırken bu rakam Çukurova ve Trakya'da hektarda 4,5 tona kadar çıkmaktadır.

Su Potansiyeli	Konya		TR52 Bölgesi	
	Milyon m ³	(%)	Milyon m ³	(%)
Yerüstü	2.939	66,09	4.753	73,07
Yeraltı	1.508	33,91	1.752	26,93
Toplam	4.447	100	6.505	100

Kaynak: 'Karaman-Konya-TR52 Sulu/Kuru Tarım Arazileri Verileri' Konya ve Karaman Tarım İl Müdürlükleri 2010, 'Türkiye Sulama Durumu Verileri' DSİ 2009-2010

- Konya ili tarımsal ürün sıralamasına bakıldığında, geniş ve sulama kısıtı bulunan arazilerde hububat üretiminin yoğun olarak yapıldığı görülmektedir. Buğday ve arpa üretim alanlarının, toplam tarla arazilerinin içindeki payı %82,99'dur. Şeker pancarı, tercih edilen bir ürün olmasına karşın, üretim kotası ve sulama zorunluluğu nedeni ile tarla arazileri içinde %5.92'lik bir orana sahiptir. %9,54'lik bir alanda ise, başta bakliyat olmak üzere diğer tarla ürünlerinin ekimi gerçekleştirilmektedir. Ayrıca ayçiçeği, patates ve mısır bölgenin ürün deseninde ağırlıklarını arttıran ürünler olarak karşımıza çıkmaktadırlar.
- Konya İli Tarımsal Ürünlerinin Nisbi Karlılıkları incelendiği zaman, Konya ili için karlılık sıralaması aşağıdaki gibidir;

Tablo 2 : Konya İli Tarla Bitkilerinin Nisbi Karlılık Oranları

Sıra No	Tarımsal Ürün Adı	Nisbi Karlılık (%)	Sıra No	Tarımsal Ürün Adı	Nisbi Karlılık (%)
1	Nohut	1,87	10	Şeker pancarı	1,35
2	Buğday (Kuru)	1,58	11	Fiğ	1,34
3	Çavdar	1,58	12	Buğday (Sulu)	1,34
4	Haşhaş (Kapsül)	1,52	13	Kuru Fasulye	1,28
5	Yonca	1,50	14	Arpa (Sulu)	1,22
6	Yulaf	1,46	15	Ayçiçeği (Yağlık)	1,18
7	Mercimek (Yeşil)	1,41	16	Mısır (Sıraj)	1,12
8	Mısır (Dane)	1,39	17	Aspir	1,00
9	Arpa (Kuru)	1,37			

Kaynak: Konya Tarım İl Müdürlüğü (2011)

- Her ne kadar kişi başına düşen gelir ve refahın artabilmesi ekonominin daha çok sanayi, teknoloji ve bilgiye dayalı olması şeklinde bir genel kabul olmasına rağmen özellikle bölgenin kırsalında tarım her zaman önemini korumak durumundadır. Çünkü tarımsal ürünler zorunlu tüketim malları olduğundan bunlara olan talep hem kırsal alanda hem de kentsel alanda hiçbir zaman bitmeyecek, tam aksine nüfus artış hızına paralel olarak artacaktır.
- Konya kırsalında birincil geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olduğu bir gerçektir. Kuraklık ve su sorununa müdahale edilmediği ve alternatif gelir kaynakları yaratılmadığı takdirde ortaya çıkacak bir sorun da kırsal yoksulluk ve kırsal işsizlik ve kentsel göçler olacaktır. Konya ve diğer kent merkezleri üzerinde oluşacak bu nüfus baskısı gerek iktisadi gerekse sosyal alanda kentsel hizmetlerin de kalitesini olumsuz yönde etkileyebilir. Nitekim bölgede 2004 yılında tarım istihdamının toplam istihdam içerisindeki payı % 38'ler düzeyindeyken, 2011 yılında bu oran %34 e düşmüştür. Buna rağmen il tarımda yaratılan istihdam bakımından ülke ortalamasının yine de bir hayli üzerindedir.
- İşte bu nedenle tarımdaki fazla işgücünün gerekli tedbirler alınarak kalifiye işgücüne dönüştürülmesi ve diğer sektörlerde (sanayi ve hizmet) istihdam edilmesi kuşkusuz ile önemli katkı sağlayacaktır.

- İlde tarımda yaşanan istihdam kayıplarının bir diğere nedeni ise daha çok **sosyolojik** nedenlerle açıklanabilir. Bölge Planı hazırlık çalışmalarında ilçelerinde yapılan gözlemler özellikle kırsal alanlarda yaşanan genç nüfusun tarım işçisi olmak yerine daha iyi imkanlarda iş bulabilmek ve kentsel alanların sunduğı fırsatları değerlendirebilmek için kentlere hızla göç ettiğini göstermektedir.

TEMA : SANAYİ POLİTİKASI

Konya 1980'li yıllardan günümüze Türkiye ekonomisindeki ve sanayi üretimindeki payları dikkat çekici ölçüde ve hızla artan iller arasında yer almaktadır

- Konya 1980'li yıllardan günümüze Türkiye ekonomisindeki ve sanayi üretimindeki payları dikkat çekici ölçüde ve hızla artan iller arasında yer almaktadır.
- Konya ili, geniş tarım alanları ve yüksek tarımsal potansiyeli ile bugün olduğu gibi gelecekte de ülkenin en önemli tarım merkezlerinden biri olacaktır. Tarımsal ürünlerin rekabet gücü, büyük oranda sanayi ile yüksek oranlı entegrasyonuna bağlı olarak şekillenmektedir. Gelişmiş ülkeler, tarımsal ürünlerin ucuz hammadde olarak ülkeler arası taşındığı ve kendi ürettikleri tarımsal ürünler yanında, az gelişmiş ülkelerden de aldıkları hammaddeler ile oluşturdukları üretim ekonomileri sayesinde, gelişmişliklerini arttırmışlardır. Günümüzde aynı şekilde bu durumun devamı için uluslararası arenada büyük mücadeleler verilmektedir.
- Konya'da girdisini tarımdan alan, tarıma dayalı imalat sanayinin faaliyet sayısı 1.103'tür. Tarıma dayalı imalat sanayinin toplam imalat sanayi içindeki oranı %22,45'tir. Sektör bu oran ile, toplam sanayi sektörü içinde ikinci sırada yer almaktadır.
- Tarıma dayalı imalat sanayinin Konya ilindeki istihdamı ise 35.450 kişidir. Bu sayının %86,30'u (30.595 kişi) gıda ürünleri imalatında çalışmaktadır. Tarıma dayalı sanayinin toplam istihdama oranı ise %28,3'tür.
- Diğer yandan küresel ısınmanın etkilerinin yanı sıra nüfus artışına bağlı olarak dünya genelinde gıda talebinin artması, bir taraftan gıda fiyatları üzerinde baskı oluşturabilecekken diğer taraftan gıda ihracatçısı gelişmiş ülkelerin artan talebi karşılayamayacak olması nedeniyle gelişmekte olan ülkeler için fırsat haline gelebilecektir. Bu durumda gıda sektörünün önemi daha da artacaktır. Ayrıca ilde girdisini tarımdan alan sektörler bakımıldığında bölgede yetişmeyen fındık, zeytin ve pamuk gibi tarım ürünlerine yönelik sanayi tesislerinin de varlığı görülmektedir.

Tablo 3 : Konya İli Tarıma Dayalı İmalat Sanayi Durum Tablosu

NACE Rev.2-TR*	Tarıma Dayalı İmalat Sanayi Kolları	Mevcut Sanayi Durumu			Kapasitedeki Pay (%)	
		Faaliyet Sayısı**	Kapasite	İstihdam	İlde	Bölgede (TR52)
C	İMALAT					
10	Gıda ürünlerinin imalatı		Litre/Kg			
10.11	Etin işlenmesi ve saklanması	17	66.270.925 kg 135.000 adet	326	100 100	100,00 100,00
10.12	Kümes hayvanları etlerinin işlenmesi ve saklanması	2	15.039.000 kg	9	100	47,30

NACE Rev.2- TR*	Tarıma Dayalı İmalat Sanayi Kolları	Mevcut Sanayi Durumu			Kapasitedeki Pay (%)	
		Faaliyet Sayısı**	Kapasite	İstihdam	İlde	Bölgede (TR52)
10.13	Et ve kümes hayvanları etlerinden üretilen ürünlerin imalatı	24	31.793.000 kg	638	100	100,00
10.20	Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması	8	41.287.000 kg	179	100,00	100,00
10.31	Patatesin işlenmesi ve saklanması	2	26.280.400 kg	180	100	100,00
10.32	Sebze ve meyve suyu imalatı	10	127.738.892 lt	405	100	97,90
			470.000 kg		100	0,94
10.39	Başka yerde sınıflandırılmamış meyve ve sebzelerin işlenmesi ve saklanması (Soğan)	51	208.019.850 kg	1.265	100	97,01
10.41	Sıvı ve katı yağ imalatı	22	335.404.950 kg	492	100	98,87
10.51	Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı	173	337.439.888 kg	8.637	100	90,36
10.52	Dondurma imalatı	14	5.433.348 lt	123	100	100,00
			394.800 kg		100	79,47
10.61	Öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı	99	3.757.946.188 kg	3.525	100	85,18
10.62	Nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı	3	1.059.600 kg	270	100	100,00
10.71	Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı	110	55.604.988 kg	1.559	100	57,22
			1.495.440 adet		100	100,00
10.72	Peksimet ve bisküvi imalatı; dayanıklı pastane ürünleri ve dayanıklı kek imalatı	36	19.551.090 kg	644	100	8,86
10.73	Makarna, şehriye, kuskus ve benzeri unlu mamullerin imalatı	1	165.240.000 kg	276	100	71,24
10.81	Şeker imalatı	17	3.349.725.210 kg	6.119	100	99,81
10.82	Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı (Tahin Helvası)	179	124.251.302 kg	3.257	100	56,86
10.83	Kahve ve çayın işlenmesi	14	1.199.660 kg	61	100	100,00
10.84	Baharat, sos, sirke ve diğer çeşni maddelerinin imalatı	7	2.853.920 kg	254	100	100,00
10.85	Hazır yemeklerin imalatı	3	1.836.400 kg	34	100	100,00
10.86	Homojenize gıda müstahzarları ve diyetetik gıda imalatı	6	1.550.886 kg	41	100	100,00
10.89	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer gıda maddelerinin imalatı (Yumurta)	20	93.007.758 kg	381	100	63,62
10.91	Çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı	79	2.001.047.266 kg	1.920	100	92,12
11	İçeceklerin imalatı		Kg/Litre			
11.06	Malt imalatı	1	85.680.000 kg	51	100	100,00
11.07	Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi	4	86.431.136 lt	67	100	100,00
13	Tekstil ürünlerinin imalatı		Kg/Adet/m²			
13.10	Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi	4	4.887.456 kg	1.281	100	100,00
13.30	Tekstil ürünlerinin bitirilmesi	1	19.165.288 kg	25	100	100,00
			108.000 adet		100	100,00
13.91	Örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) kumaşların imalatı	2	1.712.806 kg	32	100	100,00
13.92	Giyim eşyası dışındaki tamamlanmış tekstil	20	33.697.651 kg	560	100	100,00

NACE Rev.2- TR*	Tarıma Dayalı İmalat Sanayi Kolları	Mevcut Sanayi Durumu			Kapasitedeki Pay (%)	
		Faaliyet Sayısı**	Kapasite	İstihdam	İlde	Bölgede (TR52)
	ürünlerinin imalatı		6.699.024 adet		100	100,00
13.93	Halı ve kilim imalatı	5	34.162 m ²	175	100	100,00
13.95	Dokusuz kumaşların ve dokusuz kumaştan yapılan ürünlerin imalatı, giyim eşyası hariç	1	414.720 kg	3	100	100,00
13.96	Diğer teknik ve endüstriyel tekstillerin imalatı	1	19.958 kg	13	100	100,00
13.99	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer tekstillerin imalatı	-	1.080.000 Adet	-	100	100,00
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı		Adet			
15.12	Bavul, el çantası ve benzerleri ile saraçlık ve koşum takımı imalatı (deri giyim eşyası hariç)	3	436.800	50	100	100,00
15.20	Ayakkabı, bot, terlik vb. imalatı	66	12.352.470 çift	1.225	100	100,00
			108.000 adet		100	100,00
			2.426.406 kg		100	100,00
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı		m³/m²/Kg/Adet			
16.10	Ağaçların biçilmesi ve planyalanması	14	2.420.000 kg	120	100	100,00
			114.902 m ³		100	83,68
			648.000 m ²		100	61,56
16.21	Ahşap kaplama paneli ve ağaç esaslı panel imalatı	8	89.881 m ³	144	100	87,48
			2.240.880 m ²		100	100,00
16.22	Birleştirilmiş parke yer döşemelerinin imalatı	8	851.640 m ²	44	100	21,49
			3.840 m ³		100	100,00
16.23	Diğer bina doğramacılığı ve marangozluk ürünlerinin imalatı	34	3.771.600 kg	389	100	100,00
			1.920 m ³		100	100,00
			345.340 adet		100	100,00
16.24	Ahşap konteyner imalatı	10	1.454.436 adet	103	100	71,11
			3.897.000 kg		100	76,69
16.29	Diğer ağaç ürünleri imalatı; mantardan, saz, saman ve benzeri örme malzemelerinden yapılmış ürünlerin imalatı	4	7.606.078 kg	118	100	100,00
			5.780 adet		100	100,00
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı		Kg			
17.12	Kağıt ve mukavva imalatı	3	28.118.290	77	100	40,99
17.21	Oluklu kağıt ve mukavva imalatı ile kağıt ve mukavvadan yapılan muhafazaların imalatı	10	41.407.496 kg	264	100	87,70
			4.590.000 adet		100	100,00
			3.855.600 m ²		100	100,00
17.22	Kağıttan yapılan ev eşyası, sıhhi malzemeler ve tuvalet malzemeleri imalatı	2	1.353.672 adet	18	100	100,00
			1.184.064 kg		100	14,50
17.23	Kağıt kırtasiye ürünleri imalatı	1	212.025 kg	6	100	100,00
17.29	Kağıt ve mukavvadan diğer ürünlerin imalatı	4	5.677.426 kg	90	100	88,47
TOPLAM		1.103		35.450		

Kaynak: Konya Karaman 2023 Vizyon Raporu

- Konya sanayisinde öne çıkan sektörler şu şekilde sıralanabilir.

OTOMOTİV YAN SANAYİ

- Konya’ da Otomotiv Yan Sanayi; karasorculuk basta olmak üzere çeşitli parça üretimiyle küçük işletmelerde başlamıştır. TUMOSAN’ in üretime geçmesi ile ivme kazanmıştır. Gerek TUMOSAN’ in faaliyete geçmesi gerekse ülkemizdeki otomotiv sektöründeki gelişmeler ilimizde var olan sanayi altyapısını Otomotiv Yan Sanayine yöneltmiştir. Bugün gelinen noktada Konya, Türkiye’ de yedek parça üretiminde bir üs haline gelmiştir ve her türlü yedek parça yüksek kalitede üretilmektedir. Türkiye’de mevcut otomobil markalarının yanı sıra yurtdışında da önemli markalara (Mercedes, Toyota, Wolswagen gibi) parça üretilmekte ve dünyanın bir çok ülkesine ihracat yapılmaktadır. Konya ihracatındaki payı yaklaşık % 20,5’ dir. Ülkemizdeki en önemli motor piston ve gömlek, supap, krank, dişli ve conta fabrikaları ilde bulunmaktadır.

MAKİNE İMALAT SANAYİ

- İlimizde öne çıkan ve Savunma Sanayi için üretim potansiyeli olan bir diğer sektörde Makine ve Teçhizat İmalat Sanayidir. Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı raporda Makine Sanayi, Savunma Sanayinin yurtdışına bağımlılığını azaltmak için öncelikli sektörler arasında sayılmıştır. Metal işleme makineleri sektörü, Türkiye’ deki metal işleme makineleri sektörünün lokomotifi konumundadır. Türkiye’ Nil kaynak makinelerinde, kompresörlerde, giyotin makas ve preslerde, motor yenileme makinelerinde, muhtelif matkaplarda ve benzeri metal işleme tezgahlarında lider firmaları ilimizde yer almaktadır. (Memiş KÜTÜKÇÜ, Konya Kent Sempozyumu,2011)

ANA METAL SANAYİ

Konya’da Dokum Sanayi üretmekte olduğu pik, çelik, sfero ve alüminyum dokum ile ülkemizin önemli merkezlerinden biridir. Konya’ da dokum sanayinde faaliyet gösteren yaklaşık 450 firma bulunmaktadır. 150 bin tonun üzerindeki üretim kapasitesi ile Türkiye’ Nil toplam dokum üretiminin % 18’ ini karşılamaktadır. İlimizde dokum sanayi, yapılan yatırımlar sonucunda hızla gelişmekte ve ürün çeşitliliği ile kalitesi de artmaktadır. Bu çerçevede Savunma Sanayinin kullandığı havan parçaları, mermi, roket başlıklarında kullanılan alüminyum parçalar ve benzeri Konya’ da üretilebilir. (Memiş KÜTÜKÇÜ, Konya Kent Sempozyumu,2011)

GIDA ÜRÜNLERİ İMALATI

Türkiye tahıl üretiminin % 10’ lük kısmını karşılayan Konya tarımsal sanayi ve buna bağlı olarak gıda sanayi büyük gelişme göstermiştir. Bugün birer marka haline gelmiş

Türkiye'nin en önemli ve yüksek kapasiteli un fabrikaları Konya' dadır. Un, şeker ve tuz üretiminde Türkiye lideridir.

AYAKKABI SANAYİ

Konya'nın önde olduğu sektörlerden birisi de Ayakkabı imalat sanayidir. Konya ayakkabı sanayinde, üretim sürecinin tamamında bütün parçaları üretebilme kabiliyetine sahiptir. Ayrıca ayakkabı makineleri imalatı da yapılmaktadır. Sektörde yaklaşık 10 bin kişi çalışmakta olup, 70' e yakın ayakkabı fabrikası ve 500' e yakında imalathane bulunmaktadır. (Memiş KÜTÜKÇÜ, Konya Kent Sempozyumu,2011)

YENİLEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI'NIN KONYA SANAYİNDEKİ ÖNEMİ

Konya'nın bölgesel rekabet gücüne en fazla katkı koyacak sektörlerden birisi olan imalat sanayinde daha da rekabetçi hale gelmenin bir diğer ön koşulu ise bölgenin sahip olduğu alternatif enerji kaynaklarının imalat sanayi sektöründe en etkili biçimde kullanmasından geçmektedir. Bu kapsamda Konya'nın sanayide kullanılmak üzere yenilebilir malzeme üretebilirlik kapasitesini yükseltmesi gerekmektedir.

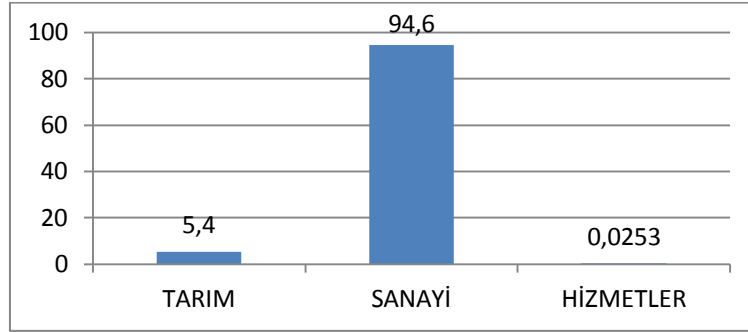
TEMA : DIŞ TİCARET YAPISININ DÖNÜŞÜMÜ VE İHRACAT

Konya en fazla ihracatını orta ve ileri teknoloji sektörlerde yapıyor

Konya son yıllarda ihracat hacmini 1 milyar dolar üzerine çıkararak sayılı Anadolu kentlerinden bir tanesidir.

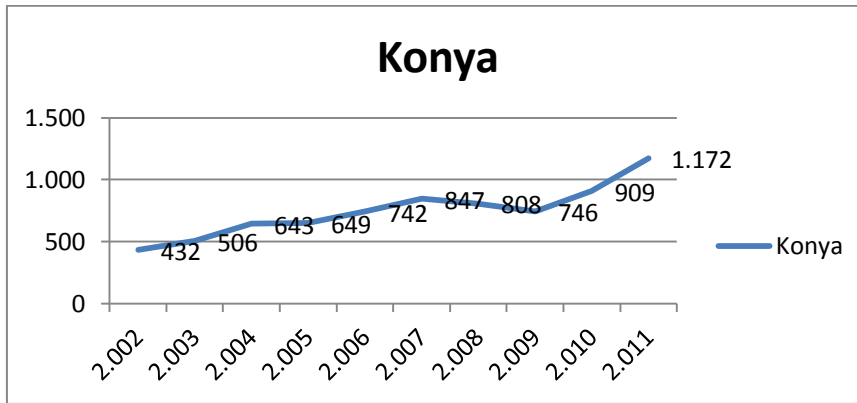
Yıllar itibariyle Konya'dan yapılan ihracat ana sektörler bazında incelendiğinde bölgeden yapılan ihracatın tamamına yakını imalat sanayi sektöründen sağlandığı görülmektedir. İmalat sanayinde yapılan ihracatın ilin 2001 yılında yaptığı toplam ihracatın %94,6 sını oluşturmaktadır. Bu durum bölgedeki dış ticaret ilişkilerinin ağırlıklı olarak sanayi sektörüne dayandığını ortaya koymaktadır.

Grafik 1 Konya'dan yapılan ihracatın ana sektörler dağılımı_2011

- Konya'daki ihracatçı firma sayısı yıllar itibariyle genel olarak artmaktadır

Grafik 2 : Yıllar itibariyle Konya'daki ihracatçı firma sayısı

Kaynak: TÜİK, 2002 - 2011

2010 Yılında Orta Ve İleri Teknoloji Ürün İhracatı 100 Milyon Dolar Üzeri Olan İllerimiz

Orta ve İleri Teknoloji Mal İhracatı (milyon ABD \$)

sıra	İl	
1	İstanbul	20.280
2	Bursa	7990
3	Kocaeli	1948
4	Ankara	1846
5	İzmir	1597
6	Sakarya	1519
7	Manisa	545
8	Gaziantep	415
9	Konya	413
10	Adana	393
11	Eskişehir	309
12	Kayseri	280
13	Denizli	252
14	Tekirdağ	187
15	Hatay	158
16	Aydın	123
17	Antalya	104

Kaynak: İl İl Dış Ticaret Potansiyeli, EKONOMİ BAKANLIĞI,2011

- İlden yapılan İhracatın önemli bir kısmı Yakın ve Orta Doğu Asya Ülkeleri ve AB üyesi ülkelere yapılmaktadır.

Tablo 4 : Konya'nın Son 10 Yıllık (2002 -2011) İhracatının %80 İnin Gerçekleştiği Ülkeler Ve Miktarları

	ÜLKE	KONYA'NIN ÜLKEYE SON 10 YILLIK TOPLAM İHRACATI (dolar)	YÜZDE	SON 10 YILDA TÜRKİYE'NİN ÜLKEYE YAPTIĞI TOPLAM İHRACAT (dolar)	SON 10 YILDA TÜRKİYE'NİN ÜLKEYE YAPTIĞI TOPLAM İHRACATTA KONYA'NIN PAYI
1	ABD	194.318.541	4,32	41.437.286.819	0,47
2	Almanya	359.785.388	8,00	100.229.663.384	0,36
3	Avusturya	99.943.761	2,22	7.210.529.152	1,39
4	Azerbeycan	78.554.895	1,75	9.683.454.646	0,81
5	B.A.E.	111.004.880	2,47	26.721.165.039	0,42
6	Belçika	61.449.232	1,37	15.290.049.215	0,40
7	Bulgaristan	135.687.983	3,02	13.235.799.464	1,03
8	Cezayir	67.193.301	1,49	11.161.976.648	0,60
9	Çin	40.076.770	0,89	10.975.098.278	0,37

10	Fransa	89.153.380	1,98	48.163.750.401	0,19
11	Güney Afrika	43.863.824	0,98	4.887.738.965	0,90
12	Gürcistan	87.115.684	1,94	5.295.016.495	1,65
13	Hollanda	76.774.797	1,71	23.400.844.128	0,33
14	Irak	544.536.374	12,11	33.296.508.672	1,64
15	İngiltere	113.105.391	2,51	62.359.002.215	0,18
16	İran	279.991.720	6,23	15.450.056.153	1,81
17	İspanya	91.267.756	2,03	30.846.979.382	0,30
18	İsrail	47.493.505	1,06	15.640.395.205	0,30
19	İtalya	352.362.372	7,83	57.592.226.755	0,61
20	K.K.Türk.Cu	57.702.603	1,28	7.336.981.981	0,79
21	Kazakistan	107.199.062	2,38	6.208.451.507	1,73
22	Libya	197.747.813	4,40	7.696.867.519	2,57
23	Mısır	156.530.421	3,48	12.226.341.608	1,28
24	Özbekistan	58.090.433	1,29	2.149.703.467	2,70
25	Polonya	59.993.191	1,33	10.888.927.355	0,55
26	Romanya	84.610.733	1,88	21.843.075.831	0,39
27	Rusya	184.801.558	4,11	34.531.909.551	0,54
28	Suriye	214.059.521	4,76	8.954.366.721	2,39
29	Suudi Arabistan	159.682.713	3,55	14.167.693.192	1,13
30	Ürdün	77.750.615	1,73	3.444.180.413	2,26
31	Yunanistan	265.501.632	5,90	14.633.364.910	1,81
		4.497.349.849	100,00	676.959.405.071	0,66

Kaynak : TÜİK,2002-2011

- Ülkemizde ithalatının çok önemli bir bölümünü ara malları oluşturmaktadır. Üretimin artması ile birlikte ara malı ithalatı da artmakta bu da cari işlemler açığını yükselterek sürdürülebilir büyüme için bir risk oluşturmaktadır. Hem cari işlemler açığını azaltmak hem de ihtiyaç duyulan yüksek büyüme oranlarını korumak için üretimde, özellikle ara malı üretiminde yerli katkı oranını yükseltmenin gereklidir.
- Aynı şekilde dış ticarete rekabetçi konumunun iyileşmesinin önündeki en büyük engellerden bir tanesi ihraç ettiği bir çok ürün için gerekli olan ara mali ithal ediyor olmasıdır.(DFD: İthal ara ürün üretilebilirliği Projesi) Eğer ki ithal edilen bu ara ürünlerin Konya pazarında üretiminin yapılmasının önündeki sorunlar tespit edilip üretim gerçekleştiği takdirde İlin daha fazla dış ticaret fazlası vermesi sağlanacak ve bölgesel rekabetteki şansı artacaktır. İşletmeler ara ürün ithalatında yaşadığı sorunlar ise şu şekilde sıralanabilir:
  1. Finansal kaynaklara erişim
  2. Sermaye yetersizliği
  3. İstihdam maliyetleri
  4. Kalifiye işçi bulma sorunu
  5. Pazarlama imkanlarına erişim
  6. Makine ve teçhizat yetersizliği
  7. Üretim yetersizliği

TEMA : AR- GE VE YENİLİKÇİLİK

Konya ekonomisinin rekabet şansını daha da artırabilmesi için Ar- Ge ve yenilikçiliğe daha fazla kaynak aktarılması gerekmektedir.

- Konya ekonomisinin rekabet şansını daha da artırabilmesi için ar- ge ve yenilikçiğe daha fazla kaynak aktarılması gerekmektedir. İl en fazla ihracatını orta ve ileri teknoloji sektörlerde yapmaktadır ve ihracatın üçte biri düşük teknoloji düzeyine sahip gıda sektöründe yapılmaktadır.

Tablo 5 Konya 'dan Yapılan İmalat Sanayi İhracatın Teknolojik Düzeyi

Teknoloji Düzeyi	Yapılan İhracat (%) -2011
• Orta İleri Teknoloji	• 37,6
• Düşük Teknoloji	• 34,9
• Orta Düşük Teknoloji	• 20,1
• İleri Teknoloji	• 0,5

Kaynak : İhracatta Bölgenin Stratejik Sektörleri, MEVKA,2012

Tablo 6 Marka, Patent, Endüstriyel Tasarım ve Faydalı Model Tescilinde İl Sıralamaları, 2011

Marka			Patent			Endüstriyel Tasarım			Faydalı Model		
Sıra	İller	Tescil	Sıra	İller	Tescil	Sıra	İller	Tescil	Sıra	İller	Patent Tescili
1	İstanbul	16.906	1	İstanbul	314	1	İstanbul	15.196	1	İstanbul	835
2	Ankara	2.460	2	Ankara	71	2	Ankara	2.515	2	Ankara	159
3	İzmir	1.931	3	Bursa	38	3	Gaziantep	1.760	3	İzmir	158
5	Konya	950	8	Konya	13	7	Konya	589	6	Konya	83
26	Karaman	113		Karaman		26	Karaman	60	28	Karaman	1

Kaynak: TÜİK,2011

- Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi Konya İli Patent,Endüstriyel Tasarım ve Faydalı Model de tescil bakımından üst sıralarda yer alması Konya ekonomisinin Ar-ge ve Yenilikçilik bakımından olumlu bir konumda olduğu söylenebilir.
- Konya'da Ar-ge-Yenilikçilik faaliyetlerinin en fazla desteklenmesi gereken sektörlerden bir tanesi imalat sanayi sektörüdür.Konya'nın en fazla dış ticaret hacmi olan sanayi sektöründe Ar-ge ve yenilikçilik faaliyetleri daha da desteklendiği takdirde ilin sanayi sektöründen kaynaklanan katma değer girdisi artacaktır. Yapılacak olan bu

faaliyetlerde üretim maliyetlerinin düşmesinin yanı sıra bilimsel bilginin de üretilmesiyle birlikte sektörün rekabet şansı artacaktır.

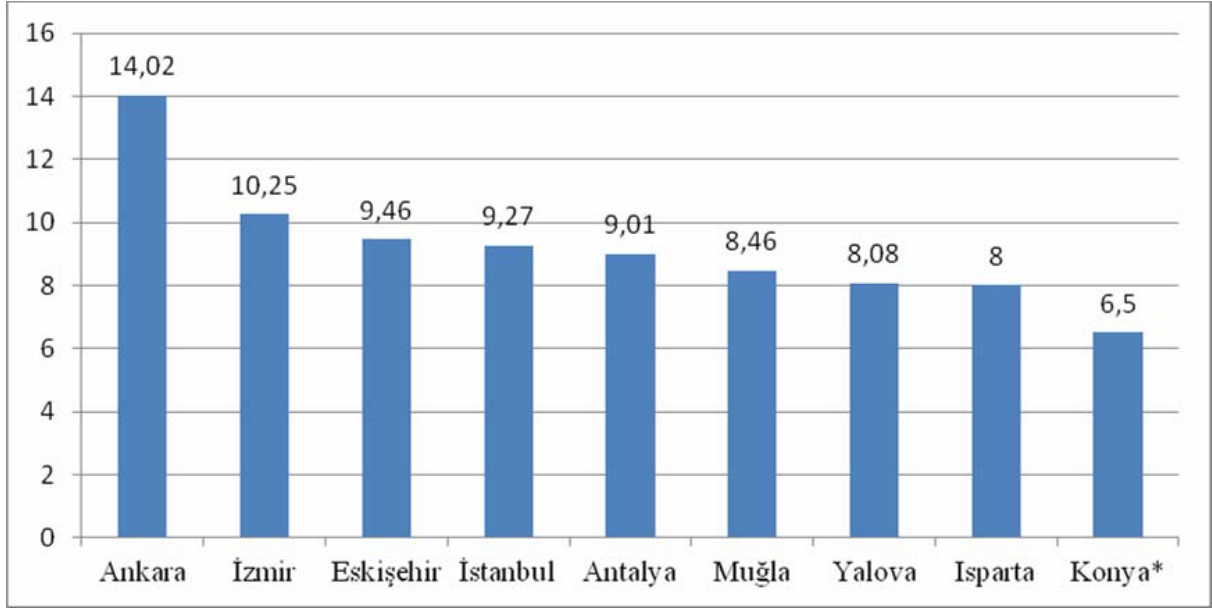
- Öte yandan Tarım sektörü ele alındığında kuraklı ve su tehdidine bağlı olarak tarımsal etkinliğin ve verimin düşmesi ile birlikte ekonomik olarak sektörün bölgesel rekabet şansı azalması muhtemeldir. Konya özelinde tarımda gerekli rekabet avantajının sağlanması tarımda ihtiyaç duyulan suyun en akılcı şekilde kullanılmasına bağlıdır. Suyun en akılcı kullanımı ise tarımda hem teknolojik bakımından hem de ilde tarımla uğraşan çiftçinin bilinç düzeyi bakımından bir dönüşüme olan ihtiyacı işaret etmektedir.
- Tarımsal üretimde teknolojinin payının artması ile tarımda önemli verim artışları sağlanmakla birlikte insan emeğine duyulan ihtiyaç da paralel olarak azalmaktadır. Toprak işleme, ekim, sürüm, gübreleme, sulama, ilaçlama, hasat, toplama ve depolama gibi birçok işlerinde makine kullanım olanağının artması, kırsal alanda binlerce tarım işçisinin işsiz kalması ve tarımsal işgücü fazlasının oluşmasına neden olabilmektedir. Ancak daha yoğun emek gerektiren buğdayı biçme, dövme ve ayırma işlemlerini daha kısa zamanda yapan makineler geçici de olsa tarımda işsizliğe yol açmışsa da üretimde önemli verim artışlarının sağlanmasına katkıda bulunmuştur. Benzer bir şekilde, bir tarım bölgesi olan Konya'da tarımsal üretimde teknolojinin yaygınlaşması ile birlikte insan emeğine duyulan ihtiyacın azalacağı varsayımı akla uygundur.
- Tarımda gerekli teknolojik dönüşüm sağlanamadığı takdirde önemli bir tarım bölgesi olan Konya'nın rekabet edebilirlik düzeyi bir bütün olarak gerileyebilir. Bu nedenle ilde tarım sektöründe ar -ge ve yenilikçilik politikalarına özel önem verilmesi gerekmektedir.

TEMA : BEŞERİ KAYNAKLAR, ÜNİVERSİTELER, MESLEKİ EĞİTİM

İlin imalat sektöründeki gelecek vaat eden potansiyeli de göz önüne alındığında imalat sektöründeki özellikle nitelikli işgücü talebinin artarak devam edeceği öngörülmektedir.

- Konya ilinde işgücüne katılım 15 yaş üstü nüfusun % 51'i oranındadır. İlde işsizlik oranı 2008 yılında % 10,7, 2009 yılında % 10,8 ve 2010 yılında % 8,2 oranında olmuştur. Konya ilinin işsizlik oranı genelde % 10'un altında seyretmesiyle Türkiye geneli işsizlik oranının altındadır. Şekil-26'da Konya ili Türkiye geneli işsizlik oranları karşılaştırmalı olarak verilmiştir. İşgücündeki nüfusun 769.044 olduğu göz önüne alınırsa, işgücünün % 10'u olan 76.900 civarında işsiz sayısına ulaşılır. (
- Konya'da işgücü kapsamında talebin en yüksek olduğu sektörün imalat sektörü olduğu görülmüştür. İlin imalat sektöründeki gelecek vaat eden potansiyeli de göz önüne alındığında imalat sektöründeki özellikle nitelikli işgücü talebinin artarak devam edeceği öngörülmektedir. Genellikle mevsimsel özellikler arz eden tarım alanındaki işgücü ihtiyacı, ülkenin tarımsal üretiminin önemli bir kısmını oluşturan Konya'da yüksek bir seviyededir.
- Bu kapsamda tarım ve hayvancılık sektörüne yönelik iş ortamının iyileştirilmesi ve mevcut işgücü taleplerinin ilgili mesleklere daha etkin bir şekilde iletilmesi, il sınırları içerisindeki yüksek nüfusun işgücü içerisinde değerlendirilebilmesine katkı sağlayacaktır. İktisadi faaliyet kolları içinde önemli bir yer tutan toptan ve perakende ticaret sektörü de Konya ilinde iş yaratma potansiyeli yüksek sektörlerden birisidir. Bu bağlamda sektörün işgücü ihtiyacının giderilmesi ve işgücü ile ilgili beklentilerinin daha kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi, imalat sektörüyle paralel şekilde ilin istihdam ve ticaret hacmini artıracaktır. (DFD: Konya İlinde İş Ortamı Ve İşgücü Piyasası,2012)

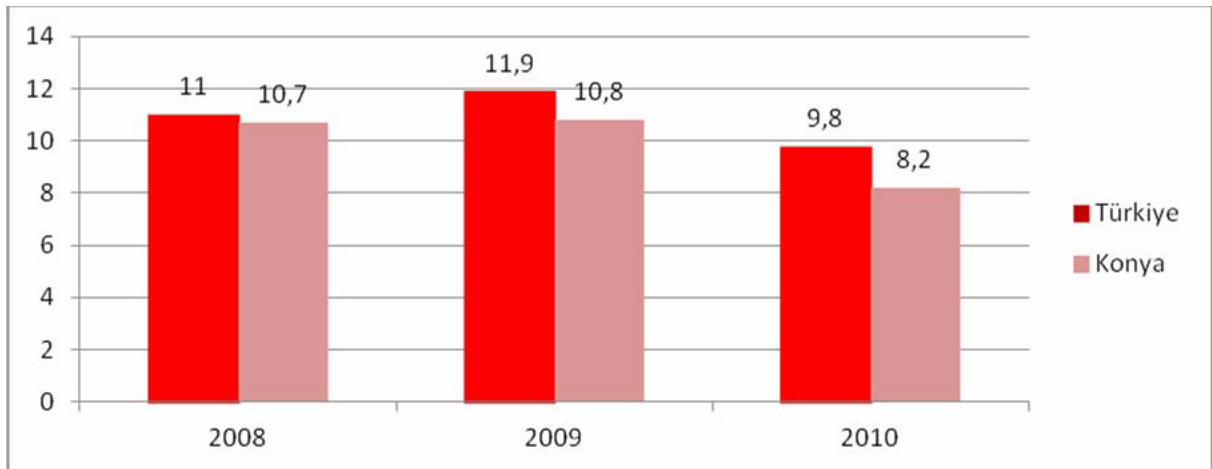
Grafik 3 : Beşeri Sermaye Göstergelerinde İlk 8 İl ve Konya İli (%/2011)

Kaynak : İşverenin mevcut işgücünün yeterliliği ve emek talebi ile beklentilerinin nedenselliği,2012

- 2011 yılında Konya ilinde istihdamın NACE. Rev.2. iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımında en büyük pay % 30,23 ile imalat sanayiine aittir. İnşaat sektörü % 16,75 ile ikinci, işyerleri oranında birinci olan toptan ve perakende ticaret sektörü istihdamda üçüncü sıradadır. Tarım sektöründeki kayıt dışılığın bir sonucu olarak tarım işletmelerinde istihdam edilenlerin toplam istihdam içindeki payı yalnızca % 1,43'tür. Mesleki bilimsel faaliyetler işletmeler içinde % 6,30 payına sahipken istihdam açısından toplam payı % 4,58'e karşılık gelmektedir. (DFD: Konya İlinde İş Ortamı Ve İşgücü Piyasası,2012)

Grafik 4 : Konya İli ve Türkiye Genelinde İşsizlik Oranının Gelişimi

Kaynak : İşverenin mevcut işgücünün yeterliliği ve emek talebi ile beklentilerinin nedenselliği,2012

TEMA : ULAŞIM VE LOJİSTİK

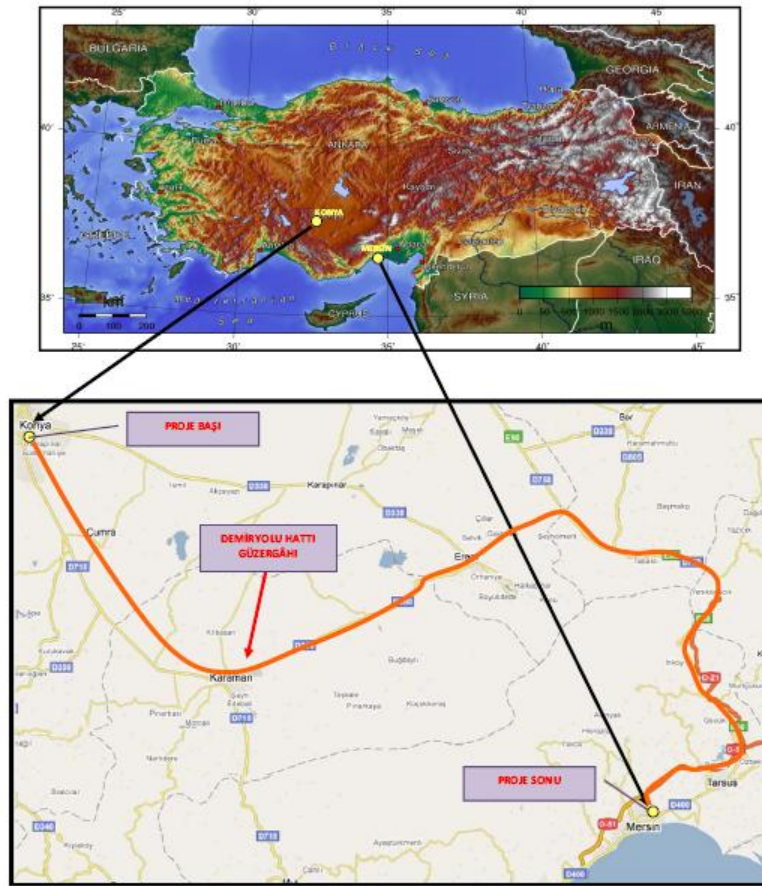
Bölgenin rekabet edebilirlik düzeyinin iyileştirilmesi Avrupa'da birçok ülkenin yüzölçümünden daha büyük olan Konya'da il içi ve il dışı erişilebilirliğinin artırılmasına bağlıdır. Kaynakların sınırlı olması bu fiziki altyapı müdahalelerinde bir önceliklendirmeyi gerekli kılmaktadır.

Konya benzer Anadolu şehirleri ile kıyaslandığında otoyollara ve limanlara erişim imkânlarının daha sınırlı olduğu görülmektedir. Örneğin Gaziantep'in İskenderun limanı, Mersin limanına olan yakınlığı nedeniyle dış pazarlara açılma şansı Konya'ya göre daha fazladır. Bu nedenle eğer ilin ihracat kapasitesi artırılması hedefleniyorsa ulusal ve uluslar arası limanlara erişim sürelerinin kısaltılması ve imkânların artırılması gerekmektedir.(TR52 Konya-Karaman Bölgesi Lojistik Strateji Planı Önhazırlık Raporu)

- Bu bağlamda gündemde olan Mersin - Konya Demiryolu Projesi'nin hayata geçirilmesi bölgenin Mersin Limanı'na erişim süresi ciddi ölçüde azaltarak ihracat performansının artmasında belirleyici rol oynayacaktır.
- Lojistik sektöründe yaşanan sorunlar şu şekilde özetlenebilir:
  1. Firmalar nakliye aracı bulma sorunuyla en çok tarım ürünlerinin hasat zamanı karşılaştıklarını belirtmektedirler. Ayrıca bayramlarda, acil durumlarda ve taşınacak ürün miktarı az olduğunda da zorluk çektiklerini ifade etmektedirler.
  2. Nakliyeyi kendi imkânlarıyla yapanlar ve aracı nakliyeciler kullanan firmalarda ise herhangi bir sorun yaşanmamaktadır. Lojistik Merkezle birlikte başlatılacak kümelenme çalışmaları ile lojistikçiler arasında mesleki birliktelik ve profesyonel örgütlenme sağlanarak bu tarz özel günlerde hizmet vermek üzere işbirliği yapılabilir.
  3. Nakliye maliyetlerinin yüksekliği konusunda firmalar nakliye ücretlerinin ve mazot fiyatlarının yüksekliğinden şikâyet etmektedirler. Nakliye ücretlerinde bölgelere göre
  4. fiyat farklılıkları olduğunu ve hasat zamanında nakliye ücretlerinin daha da arttığını vurgulamaktadırlar.
  5. Firmalar elleçlemede yurt dışında sıkıntı çektiklerini ve ürünlerinin kapalı konteynerlere yüklemede sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Lojistik sektöründe kalifiye işgücü gereksinimi vardır. Özellikle bölgede bulunan üniversiteler ile işbirliği içinde bu işgücü açığını gidermek için lojistik sertifika programları açılabilir. Mevcut lojistik programlarının eğitim kalite düzeylerinin artırılması için sektör temsilcilerinin de görüşlerine başvurularak müfredat yenileme çalışmaları yapılabilir. (TR52 Konya-Karaman Bölgesi Lojistik Strateji Planı Önhazırlık Raporu)

6. Bazı firmalar firma içinde müstakil bir lojistik biriminin firmaya ne gibi bir katkısının olacağı bilincinde değillerdir. Bu tür firmaların lojistik hizmet kalitesine algıları da çok düşüktür.
7. Nakliye sırasında ürünlerin kaybolması, bozulması ve zarar görmesi sorununda bazı firmalar iç piyasada ve nakliyat ambarlarında sıkıntı çektiklerini belirtirken, bazı firmalar ise ürettikleri ürün çeşidinden dolayı böyle bir sorunla karşılaşmadıklarını ya da zararlarının karşılandığını ve sigortalı olduğu için sorunun çözüldüğünü belirtmişlerdir.

Grafik 5: Konya - Mersin Alternatif demiryolu güzergahı

Kaynak: Bölgenin Dış Ticaret Performansı, MEVKA,2012

- Konya'dan çıkan ürünleri Mersin Limanı'na göre daha kısa zamanda ve daha ucuz bir şekilde ulaşımı sağlayacak "Taşucu Limanı alternatifi" son zamanlarda konuyla ilgili paydaşlar tarafından sıkça dile getirilmektedir. Bu alternatif beklide uzun vadede İç Anadolu illerinden yurtdışına yapılacak ihracat miktarında önemli artışlar sağlayabilir. Bu tarz idari sınırları aşan ve mekâna dayalı ekonomik ilişkilerde yapılması gereken, illerdeki aktörlerin bir araya gelip gerekli alternatif çözüm yolları üzerinde müzakere etmelerini sağlamaktadır.(Kaynak: Bölgenin Dış Ticaret Performansı MEVKA 2011)

TEMA : MEKÂNSAL YAPININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ

Konya'yı fiziki olarak diğer illerden ayıran en belirgin ve en temel kısıt sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkanlarının sınırlı kalması ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmetin sunulamamasıdır.

- Konya'yı fiziki olarak diğer illerden ayıran en belirgin ve en temel kısıt sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkanlarının sınırlı kalması ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmetin sunulamamasıdır. Örneğin bölgenin Kuzeybatı ucundan güneydoğu ucuna yolculuk süresi ortalama 5 saati bulmaktadır. Çeltik ilçesi idari olarak Konya iline bağlıdır. Ancak ilçenin kamu hizmetleri dışında Konya il merkezi ile ekonomik olarak bağları oldukça zayıftır. Özellikle kış mevsimlerinde ilçenin il merkezi ile ulaşım bağlantılarında önemli aksamlar yaşanmaktadır. Bunun temel nedeni ilçenin il merkezine olan 220 km lik uzaklığıdır. İlçenin Ankara'nın Polatlı ve Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçeleri ile olan ekonomik etkinlikleri daha fazladır. Aynı şekilde Konya iline bağlı Kulu İlçesi'nin Ankara ile olan günlük ekonomik ilişkileri daha yoğundur.
- Bu nedenle bölgenin rekabet edebilirlik düzeyinin iyileştirilmesi Avrupa'da birçok ülkenin yüzölçümünden daha büyük olan Konya'da il içi ve il dışı erişilebilirliğinin artırılmasına bağlıdır. Kaynakların sınırlı olması bu fiziki altyapı müdahalelerinde bir önceliklendirmeyi gerekli kılmaktadır.
- Konya merkez ilçelerle birlikte toplam 31 ilçeden oluşmaktadır. Bu ilçeler ise kendi içlerinde gerek sosyo-ekonomik yapı gerekse coğrafi özellikler bakımından oldukça farklılaşmaktadır ve buna bağlı olarak da ilçelerin güçlü ve zayıf yanları değişebilmektedir. Örneğin yaklaşık 100.000 nüfuslu Ereğli ilçesi oldukça kentsel bir yapı sergilerken ile 800 nüfusa sahip olan ve daha kırsal bir görünüm çizen Ahırılı ilçesinin gelişmişlik düzeyleri birbirleri ile aynı değildir. Bu gelişmişlik farklılıklarına rağmen bölgedeki her ilçenin sahip olduğu gelişim potansiyeli değerlendirilecektir. Bu kırsal potansiyeli harekete geçirmek ise kentsel stratejiye sıkıca bütünleşmiş bir kırsal stratejinin oluşturulmasına bağlıdır.

TEMA : TURİZM POLİTİKASI

Yapılan araştırmalar ışığında Konya'nın turizm konusunda gündeminde yer alan temel eksiklikler şunlardır:

- Konya, tarihi ve doğal zenginlikleri ile taşıdığı önemli potansiyele rağmen, turizm değerlerimize yönelik olarak gerçekleştirilen envanter çalışmalarını yetersiz kalsa da bu eksiklik günümüzde hızla giderilmektedir.
- Özellikle Konya'da kırsal alanda turizm potansiyelimiz tam olarak bilinmemekte, yeterli ölçüde değerlendirilememekte ve nasıl değerlendirilebileceği hususunda özellikle yerel aktörlerin yeterli bilgisi bulunmamaktadır.
- Konya'da Turizm sektörünü destekleyen konaklama tesisleri, lokanta ve restoranlar, nitelikli turizm şirketi ve insan kaynağı açığı devam etmektedir. Özellikle kırsal alanda turistlerin konaklayacağı mekânlar yeterli değildir. Buna rağmen Konya Kent merkezinde hızla artan Otel,turizm danışmanlık faaliyetleri gibi özel sektör yatırımları, mevcut talebi karşılama noktasında iyileşme yaşanmaktadır.
- İl genelinde turizm faaliyetleri belirli merkezlerde ve sınırlı türlerde toplanmakta, bu merkezlere en yakın ve yüksek potansiyelli alanlar dahi değerlendirilememektedir.
- Konya Mevlana Müzesi'ne gelen ziyaretçi sayısı yıllık 2 milyon kişiyi bulurken, buraya 40 km. mesafede yer alan dünyaca ünlü tarihi Çatalhöyük yerleşkesi kazı alanına gelen ziyaretçi sayısı 10 bin kişiye ulaşmamaktadır.

Tablo 7: Konya Yatak Sayıları (Adet)

YATAK SAYISI	MEVCUT DURUM	HEDEF 2023
TÜRKİYE*	893.326	1.500.000
KONYA**	5.238	15.000

*Kültür ve Turizm Bakanlığı 2011

- Bölge genelinde turizm faaliyetlerinin belirli merkezlerde toplanması, bu faaliyetlerin bölgenin diğer çekim merkezlerine ve kırsal alanına yayılmamasının ve turizm potansiyelinin optimal bir biçimde değerlendirilememesinin nedeni, diğer merkezlerin altyapı ve tanıtım eksiklikleri olarak görünmesine karşın asıl neden, turizmde kapsamlı bir marklaşma ve buna bağlı pazarlama stratejisine dayanmayan noktasal yaklaşımlar olduğu söylenebilir.
- Konya merkezde Mevlana olgusuna yönelik turizm potansiyeli sadece türbe ziyaretine ve sema ayinine dayalı olarak değerlendirilebilmekte; Mevlana'nın öğretisi, O'nun ve dervişlerinin yaşantısına yönelik potansiyel, yeteri kadar değerlendirilememektedir.
- Turistin gelmesini sağlayan tur operatörleri ile bütüncül bir pazarlama stratejisi uygulanmasına yönelik sağlıklı bir iletişim kurulamamakta, karşılıklı kazanma öngörüsüne dayanan bir koordinasyon sağlanamamaktadır. Turizmin kitle turizminden bireysel turizme dönüşümü sağlanamamaktadır.

Tablo 8 Konya Turist Sayıları Tablosu (Kişi)

TURİST SAYISI	MEVCUT DURUM		HEDEF	
	2010		2023	
TÜRKİYE	28.510.000*		50.000.000	
	YERLİ	YABANCI	YERLİ	YABANCI
KONYA	1.380.000**	420.000**	7.500.000	2.500.000

*Kültür ve Turizm Bakanlığı 2011

Tablo 9 Konya Turizm Gelirleri Tablosu (Milyon Dolar)

TURİZM GELİRİ	MEVCUT DURUM		HEDEF	
	2010		2023	
TÜRKİYE	20.806*		50.000	
KONYA	400**		2.500	

*Kültür ve Turizm Bakanlığı 2011

“TÜRKİYE TURİZM STRATEJİSİ 2023” BELGESİNDE KONYA

- Konya’ya ilişkin 2 strateji ve 1 Eko-Turizm Bölgesi hedefi belirlenmiş ve buna yönelik planlara yer verilmiştir. Konya iline yönelik öngörüler aşağıdaki gibidir;

a) *“Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerimizin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi” stratejisi kapsamında **Konya’nın** da dahil olduğu marka kültür kentleri oluşturulması doğrultusunda 2023 yılı hedefleri;*

- İç ve dış turizmde kültür turizmi hareketini artırmak için her yıl Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bir şehir “Kültür Turizmi Kenti” olarak ilan edilecektir.
- Tarihi, kültürel ve mimari özelliği olan yapıların ve ören yerlerinin restorasyonu yapılacaktır.
- Yöresel etkinlikler uluslararası standartlara uygun biçimde geliştirilecektir.
- Kültürel ve sanatsal gösterilerin sergileneceği tesisler ve mekanlar yapılacaktır.
- Yerel halkın soyut ve somut kültürel mirasın değeri ve korunması konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
- Şehirlerimizin zengin kültürel mirasını vurgulayan ulusal uluslar arası düzeyde tanıtım ve pazarlama yapılması sağlanacaktır.

Söz konusu hedeflere ulaşmak için yapılacaklar ise şöyle sıralanmıştır;

1. Mimari düzenlemeler

- Uluslararası standartlarda şehir müzeleri kurulacak,
- Tarihi, kültürel ve mimari özelliği olan yapıların ve ören yerlerinin restorasyonu yapılacak,
- Tarihi dokuları ve eski merkezleri yenilenmesi projeleri hazırlanacak,
- Anıt, kale, su kemeri, sur, han, kervansaray v.b. tarihi yapıların ışıklandırma ve çevre düzenlemeleri yapılacak,

- Tarihi çekim noktalarının çevresinde turistik yeme-içme tesisleri yapılacak,
- Ülkemizin meşhur el sanatlarından deri, halı, takı gibi ürünlerin sunulacağı Kapalıçarşı benzeri otantik alışveriş merkezleri yapılacak ve mevcut olanların iyileştirilmesi sağlanacak.

2. Ulaşım Sistemi ile ilgili Düzenlemeler

- Havaalanı otelleri yapılacak,
- Havaalanı-kent merkezi toplu taşıma sistemleri kurulacak,

3. Kültürel Akıların düzenlenmesi

- Kongre turizmine yönelik tesis ve aktivitelerin canlandırılması çalışmaları başlatılacak,
- Fuar ve kongre merkezleri yapılacak,
- Sanat köyleri kurulacak,
- Ulusal ve uluslararası ölçekte faaliyetler düzenlenecek,

4. Fiziksel -Sosyal Düzenlemeler

- Kent merkezinde turizm danışma büroları açılacak,
- Yerel idare ve ilgili kuruluşlar ile işbirliği yapılarak altyapı ve üstyapı eksiklikleri tamamlanacak,
- Yön levhaları ve bilgilendirme tabelaları konulacak,
- Şehir turları kapsamında tur güzergahını ve çekim noktalarını gösteren özel şehir haritaları ve broşürleri basılacak ve sahip olunan değerlerin gerek ülke çapında gerekse yurtdışında tanıtım ve pazarlaması yapılacaktır.

b) *“Alternatif turizm türlerinden öncelikli olarak sağlık turizmi ve termal turizm, kış turizmi, golf turizmi, deniz turizmi, ekoturizm ve yayla turizmi, kongre ve fuar turizminin geliştirilmesi” stratejisi kapsamında kongre turizmine altyapısı uygun iller İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, **Konya**, Bursa, Mersin öncelikle ele alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yönlendirici çalışmalar yapılacaktır;*

- Kongre turizmine yönelik planlama ve tahsis çalışmaları yapılarak, yatırımcılara yön gösterici, kongre, fuar vb. etkinlikleri teşvik edici politikalar geliştirilecektir.
- Kongre turizminde varış noktası yönetim şirketlerinin rolü yeniden düzenlenecektir.
- Kongre merkezi olarak planlanan bölgelerin nitelikli turizm tesislerine ve uluslararası havaalanına sahip olması sağlanacaktır.
- Her ilde bir kongre merkezi oluşturularak gerek ulusal gerekse de uluslararası kongrelerin Türkiye’de yapılması için tanıtım, planlama ve uygulama projeleri yapılacaktır.

Söz konusu hedeflere ulaşmak için yapılacaklar ise şöyle sıralanmıştır:

- Kongre Turizminin gelişmesi için öncelikli olarak seçilen yedi ilde (İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Bursa, Konya ve Mersin) Kültür ve Turizm Bakanlığı öncülüğünde toplantılar düzenlenerek kongre turizminin gelişmesi için gerekli örgütlenmenin kurulması sağlanacaktır.

- İl Turizm Konseyleri'nin girişimleri ile öncelikli her ilde yönetim ve pazarlama ile ilgili kongre turizmi şirketlerinin veya buna benzer yapılanmaların kurulmasında aktif rol üstlenilecektir.

c) *“Varış noktası olarak geliştirilecek ve birden fazla ili kapsayan turizm gelişim bölgelerinde yerel ve bölgesel kalkınmada turizmin güçlü bir araç olarak kullanılması” stratejisi kapsamında ülkemizde 9 adet tematik bölge önerilmektedir. Ülkemiz turizminde geliştirilmesi hedeflenen turizm faaliyetleri ile bölgelerin uluslar arası düzeyde varış noktası olarak geliştirilmesi ile turizmin iç bölgelere yayılması, turizm sezonunun tüm yıla yayılması sağlanacaktır. Bu kapsamda Ulusal ölçekte hazırlanan **Türkiye Turizm Stratejisi 2023” raporunda Konya ilinin de yer aldığı VI. Göller Bölgesi Eko-Turizm Gelişim Bölgesi kapsamında yapılacak faaliyetler aşağıdaki gibidir;***

Göller Bölgesi, Ege, Akdeniz ve İç Anadolu bölgelerinin ortasında yer almakta olup, Konya, Isparta, Afyon ve Burdur illerini kapsamaktadır. Bölgede, başta Beyşehir, Eğirdir, Kovada, Acıgöl, Burdur, Salda, Eber ve Akşehir Gölleri olmak üzere çok sayıda göl bulunmaktadır. Bu göller esas alınarak, doğa turizmine yönelik alanlar ve turizmi destekleyen trekking, araçlı ve çadırlı kamp, yamaç paraşütü, dağcılık, mağaracılık, avcılık, binicilik, bisiklet, sörf, foto safari vb. gibi faaliyetler geliştirilecektir. Ayrıca, önemli bir yaban hayatına sahip olan bölgede, habitatlar ve ekosistemler bozulmadan sürdürülebilir bir turizm yaklaşımı sunulacak, ziyaretçilerin doğa ve doğa koruma konularında bilgilendirilmesi yöredeki doğa koruma çabalarına katkıda bulunulması sağlanacaktır. Bölge içinde yer alan göller odaklı “Turizm Merkezi” ilan edilebilecek alanlar belirlenerek, fiziki planların tamamlanmasından sonra turizm yatırımcılarına tahsisi stratejik plan kapsamında gerçekleştirilecektir. Göller Bölgesinde gerçekleştirilecek arazi tahsisi ve yapılacak yeni yatırımlar ile nitelikli tesis sayısının artırılması sağlanarak mevcut konaklama kapasitesinin niteliğinin de yükseltilmesi sağlanacaktır.

TEMA : SOSYAL POLİTİKA: KADIN, GENÇLİK, YAŞLILAR, DEZAVANTAJLI GRUPLAR, YOKSULLUK

Konya ilinin sosyal politika alanında yaşadığı temel bulgular aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1. Konya nüfusunun % 70'ini yerleşik olarak yaşayanlar oluşturmaktadır.
2. Konya en çok ilçelerinden göç almaktadır. Şehre göçle gelenlerin yaklaşık %39' Konya'nın ilçelerinden gelmişlerdir.
3. Konya'ya göç veren bölgeler içerisinde İç Anadolu bölgesindeki şehirlerden gelenler
  - a. %11 ile en büyük grubu oluşturmaktadır.
4. Konya'ya en az göç veren bölge ise Güney Doğu Anadolu bölgesidir.
5. Türkiye'nin değişik bölgelerinden Konya merkeze göç edenlerin oranı ise % 30'dur.
6. Konya'ya tayin nedeniyle göç eden bireylerin büyük bir çoğunluğu herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır. Farklı sebeplerle göç eden bireylerin % 55'i sosyal çevreye uyum sağlamakta sorunlar yaşamaktadırlar.
7. Konya'da yerleşik yaşayan ailelerin ortalama aylık geliri 1424 TL, göçle gelen ailelerin ortalama aylık geliri ise 1620 TL şeklindedir. Göçle gelen ailelerden farklı sebeplerden göçle gelenlerin ortalama aylık geliri 1388 TL, tayinle gelenlerin ortalama aylık geliri 2463 TL'dir.
8. Konya'daki ailelerin %43'ü 751 ile 1500 TL arasında, %26'sı 750 TL ve altında, %15'i 1501 ile 2250 TL arasında bir gelire sahiptir. Ailelerin neredeyse dörtte biri asgari ücret ve altında gelire sahiptir.
9. Konya'da yaşayan ailelerin aylık ortalama mutfak harcamaları; yerleşik yaşayan ailelerde 408 TL, farklı sebeplerden göçle gelen ailelerde 396 TL, tayinle gelen ailelerde 706 TL şeklindedir.
10. Seydişehir ve Cihanbeyli ilçeleri yoksulluk sınırının (4 kişilik ailede kişi başı 4 dolar) üstündedir ve bu ilçeleri sırası ile Ilgın, Selçuklu ve Meram takip etmektedir. Bu ilçelerde yoksulluk sınırının üstündeki ailelerin oranı %67 ile %80 arasında değişmektedir.
11. Kulu (%60), Çumra (%51) ve Kadınhanı (%48) yoksulluk sınırının altında kalan ilçelerdir.
12. Konya'daki tüm ailelerin % 62,35'i yoksulluk sınırının üstündedir. Bu oran göçle gelenlerde %64,68, yerleşik yaşayanlarda ise %60,69'dur.
13. Erkekler arasında 41-50 yaş arası yaşam kalitesi algısı en yüksek yaş grubudur. 50 yaş üstü ve 30 yaş altı erkeklerde yaşam kalitesi algısı kısmen daha düşüktür. Üniversite mezunu erkekler en yüksek yaşam kalitesi algısına sahiptir. Üniversite mezunlarını ortaokul ve ilkokul mezunları takip etmektedir. Okuma-yazması olmayan erkeklerde yaşam kalitesi algısı en düşük düzeydedir.
14. Kadınlar arasında 40-49 yaş arası yaşam kalitesi algısı en yüksek yaş grubudur. Bunu 30-39 yaş grubu takip etmektedir. Üniversite mezunu bayanlar en yüksek yaşam kalitesi algısına sahiptir. İkinci sırada ilkokul mezunu bayanlar, üçüncü sırada ise ortaokul mezunu bayanlar yer almaktadır.

15. İlçeler bazında yaşam kalitesi algısı incelendiğinde en yüksek ortalamanın birbirine yakın değerlerle Cihanbeyli, Akşehir ve Seydişehir ilçelerinde olduğu, ikinci sırada yine birbirine yakın değerlerle Selçuklu ve Karatay ilçelerinin ve üçüncü sıra ise hemen hemen aynı ortalamalara sahip Ereğli, Kadınhanı ve Karapınar ilçelerinin takip ettiği görülmektedir
16. Hem yerleşik yaşayan hem de göçle gelen her yüz kadından beşi şiddet görmektedir.
17. Çumra % 8,8 ile kadına şiddetin en fazla olduğu ilçedir. Çumra ilçesini sırası ile Karatay, Ilgın, Meram, Cihanbeyli ve Kulu takip etmektedir. Kadına şiddetin en az olduğu ilçe %1,3 ile Akşehir' dir. Diğer ilçelere oranla Kadınhanı ve Beyşehir ilçelerinde de kadına yönelik şiddet daha az görülmektedir (Yaşam Kalitesi Temelinde Toplumsal Şiddet, Göç ve Yoksulluğun İncelenmesi Araştırma Raporu,2012)

TEMA : YENİ TEŞVİK POLİTİKASI

- 19/06/2012 tarih ve 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ile yürürlüğe giren yeni **teşvik** sisteminde kalkınma ajanslarına yeni görevler verilmiştir.
  - Bu kararla beraber kalkınma ajansları yeni teşvik sisteminde rehberin “TEŞVİK BELGESİ İÇİN NEREYE MÜRACAAT EDİLİR?” kısmında da belirtildiği gibi aşağıdaki şartları sağlayan durumlar için teşvik belgesi düzenleme konusunda yetkilendirilmiştir
1. Genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan,
  2. Sabit yatırım tutarı 10 milyon Türk Lirasını aşmayan
  3. Tebliğ EK-4’de belirtilen yatırım konuları arasında olan
- Aralarında Konya’nın da olduğu sanayi odası bulunan 12 ilde, teşvik belgesi düzenlemeye yetkili olan sanayi odaları bu görevlerini sürdürmeye devam edeceklerdir.
  - Yeni düzenlemelerle kalkınma ajanslarına verilen bir diğer görev de düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleştirmelerini izleyerek gerçekleşme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirmektir. Bu konu ile ilgili uygulama (önceki alınan belgeleri kapsayıp kapsamayacağı, raporlamanın ve izlemenin nasıl yapılacağı) süreç içerisinde netleşecektir.
  - Son düzenleme ile beraber ilerleyen süreçte kalkınma ajansları bünyesindeki Yatırım Destek Ofislerinin etkinliği ve işlerliği artacaktır. Yatırım Destek Ofisleri illerindeki yatırımları yakından takip ederek yatırım süreci ve yatırım ortamının sorunları hakkında daha fazla bilgi sahibi olacaklardır.
  - Konya teşvik sisteminde 2. bölgede yer almaktadır. Konya’da gerçekleştirilecek yatırımlar; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırım teşviklerinden 2.bölgenin asgari sabit yatırım tutarı, oran ve sürelerine göre yararlanır.

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ VE KONYA

- Desteklenmeyecek ve teşviki için öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konularının dışında olup 1.000.000 TL’nin üzerindeki Konya’da yapılacak tüm yatırımlar;
- ❖ KDV istisnası
  - ❖ Gümrük Vergisi Muafiyeti desteklerinden yararlanır.

BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİ VE KONYA

- Konya’da bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörlerde gerçekleştirilecek yatırımlar belirtilen asgari sabit yatırım tutarı şartını karşılıyorsa aşağıdaki tabloda belirtilen teşviklerden yararlanırlar. Konya’da yapılacak yatırımın
- 1- OSB de olması durumunda veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilen ve ortak faaliyet gösterilen alanda

entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bir alt bölge olan 3. Bölge desteklerinden faydalanır.

- 2- Öncelikli yatırım konularından olması durumunda 5.bölge desteklerinden faydalanır
- 3- AR-GE ve çevre yatırımı olması durumunda; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlanır

Tablo 10 Destek Unsurları

		2.BÖLGE
KDV İSTİSNASI		√
GÜMRÜK VERGİSİ MUHAFİYETİ		√
VERGİ İNDİRİMİ		
<i>Yatırıma Katkı Oranı(%)</i>	OSB DIŞI	15
	OSB İÇİ	20
<i>İndirim Oranı (%)</i>	OSB DIŞI	40
	OSB İÇİ	50
SSK PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ		
<i>Destek Süresi</i>	OSB DIŞI	3 yıl
	OSB İÇİ	5 yıl
<i>Azami Yardım Yoğunluğu(%)</i>	OSB DIŞI	15
	OSB İÇİ	20
YATIRIM YERİ TAHSİSİ		√

Tablo 11 Konya’da Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	2. Bölge Asgari Sabit Yatırım Tutarı
1	0121	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	3 Milyon TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	3 Milyon TL
24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	3 Milyon TL
27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	3 Milyon TL
28	28	Metal eşya	3 Milyon TL
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL
32	30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	3 Milyon TL
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
34	32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL

36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 3 Milyon TL
38	3591 ve 3592	Motosiklet ve bisiklet üretimi	3 Milyon TL
40	361	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48		Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
49		Kömür gazı üretimi (sentez gazı)	50 Milyon TL
50		Seracılık	40 dekar

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ SİSTEMİ VE KONYA

- Büyük ölçekli yatırımların teşviki sisteminde belirtilen yatırım konularında olan ve bakanlıkça tespit edilen asgari sabit yatırım tutarına sahip Konya'da yapılacak yatırımlar aşağıdaki desteklerden faydalanır.

Tablo 12 Destek Unsurları

		3.BÖLGE
KDV İSTİSNASI		√
GÜMRÜK VERGİSİ MUHAFİYETİ		√
VERGİ İNDİRİMİ		
	OSB DIŞI	35
Yatırıma Katkı Oranı(%)	OSB İÇİ	40
	OSB DIŞI	60
İndirim Oranı (%)	OSB İÇİ	70
SSK PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ		
	OSB DIŞI	5 yıl
Destek Süresi	OSB İÇİ	6 yıl
	OSB DIŞI	8
Azami Yardım Yoğunluğu(%)	OSB İÇİ	10
YATIRIM YERİ TAHSİSİ		√
GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ		X
SİGORTA PRİMİ İŞÇİ HİSSESİ DESTEĞİ		X

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİK SİSTEMİ VE KONYA

- Stratejik yatırım olarak nitelendirilmek için tüm şartları taşıyan ve Konya’da gerçekleştirilecek yatırımlar aşağıdaki desteklerden faydalanırlar. Stratejik yatırımların teşviki sistemindeki yatırım konuları, 6.bölgedeki bazı ek destek unsurları hariç tüm bölgelerde aynı desteklerden yararlanırlar.

Tablo 13 Destek Unsurları

KDV İstisnası		VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR
Vergi İndirimi	<i>Oranı</i>	90%
	<i>Yatırıma Katkı Oranı (%)</i>	50%
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	<i>Destek Süresi</i>	7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR
Faiz Desteği	<i>TL cinsi Kredi</i>	5 Puan
	<i>Döviz / Döviz</i>	2 Puan
	<i>Endeksli Kredi</i>	
Sigorta Primi Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
KDV İadesi		VAR Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için bina& inşaat harcamaları

TEŞVİK SİSTEMİ VE KONYA’DA DESTEKLENEN SEKTÖREL HAKKINDA BAZI ÖNEMLİ NOKTALAR

- Konya 2. bölgede olduğu için giyim eşyası imalatı yatırımları desteklenen sektörlerden çıkarılmıştır.
- Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı için sabit yatırım tutarı 3 Milyon TL’den Konya’da 1 Milyon TL’ye düşürülmüştür.
- Motosiklet ve bisiklet üretimi için sabit yatırım tutarı 500 Bin TL’den Konya’da 3 Milyon TL’ye yükselmiştir.
- Bisküvi ve bulgur yatırımları bölgesel teşviklerden yararlanamayan yatırımlar arasından çıkarılmıştır. Artık bu yatırımlar bölgesel desteklerden faydalanabilecektir.
- Seracılık yatırımları, Konya’da 40 dekar üzeri olmak üzere desteklenmeye başlanmıştır.

- Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı bölgesel listeye yeni eklenmiştir.
- Konya'da 50 Milyon TL üzeri Kömür gazı üretimi (sentez gazı) yatırımları bölgesel teşvik kapsamına alındı.
- Karapınar'da ilan edilmesi düşünülen Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'ndeki yatırımlarında 5. veya 6. bölge yatırımlarından istifade edilmesi düşünülmektedir.

KAYNAKÇA:

- DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ: TR52 KONYA-KARAMAN BÖLGESİ LOJİSTİK STRATEJİ PLANI ÖNHAZIRLIK RAPORU,2012,
- DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ : İTHAL ARA ÜRÜN ÜRETİLEBİLİRLİĞİ PROJESİ RAPORU, 2012
- DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ: İŞVERENİN MEVCUT İŞGÜCÜNÜN YETERLİLİĞİ VE EMEK TALEBİ İLE BEKLENTİLERİNİN NEDENSELLİĞİ,2012,DFD
- DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ: YAŞAM KALİTESİ TEMELİNDE TOPLUMSAL ŞİDDET, GÖÇ VE YOKSULLUĞUN İNCELENMESİ ARAŞTIRMA RAPORU,2012
- KONYA KARAMAN 2023 VİZYON RAPORU
- DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ: İŞGÜCÜNÜN PLANLANMASINA YÖNELİK ETÜT ve ARAŞTIRMALAR: KONYA ÖRNEĞİ
- MEMİŞ KÜTÜKÇÜ, KONYA KENT SEMPOZYUMU,2011
- KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, VERİ TABANI, 2011
- BÖLGENİN DIŞ TİCARET PERFORMANSI, MEVKA, 2011
- İHRACATTA BÖLGENİN STRATEJİK SEKTÖRLERİ, MEVKA_2012
- TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU VERİLERİ
- 19/06/2012 TARİH VE 2012/3305 SAYILI “YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR”